



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorum Regvlarivm Infirmis Ministrantivm

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. XV. Quinque miserationes Domini erga seruum suum Camillum.
Eiusdem Camilli in pauperibus tempore difficultatis annonæ Bocchianici
subleuandis eximia charitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

sicuti tum erat, à lecto ad lectum, ipsismet in-
nitendo lectis, atque ipsas columnas, ne humi
corrueret, manibus apprehendendo: verum vix
quinque sexve lectos pertransierat, cum totus
sibi videretur, resumpto nouo spiritu ac viri-
bus, ad solitos labores reuiescere. Post hæc,
vt Reuerentia vestra nouit, à sancti Spiritus
Xenodochio domum redibat, & quotquot passus
faciebat propter callos, quos in plantis habebat,
toties præ acutissimis doloribus celum inge-
mens respectabat. Hactenus Patris Pellizzo-
ni verba.

CAPVT XV.

*Quinque miserationes Domini erga ser-
uum suum Camillum. Eiusdem Camilli
in pauperibus tempore difficultatis an-
nonæ Bocchianici subleuandis eximia
charitas.*

DVm pergit Camillus eo quo diximus
modo in sancti Spiritus Nosocomio
laboriosam vitam trahere, complacitum di-
uinæ Maiestati fuit, quò seruum suum tam-
quam aurum in fornace perficeret perpurga-
retque; atq; etiam vt gustanda illi, saltem ex
parte, verba ista S. Paulli propinaret, *Quis in-
firmatur, & ego non infirmor?* complacitū, in-
quam;

quam, diuinæ Maiestati fuit, vnam illi diu-
 turnam immittere infirmitatem, qua non
 modò fastidiret omne cibi genus, sed etiam
 exhorreret, atque reiiceret. Atque hæc vlti-
 ma fuit miserationum Domini (sic enim
 bonus Pater suas solebat infirmitates appel-
 lare) quibus illum abundè Dominus in hac
 vita beavit. Nam cùm esset adhuc admo-
 dum iuuenis, prima Domini miseratio, qua
 è cælo affectus est, fuit illa tibiæ plaga incu-
 tabilis, quæ non modò Xenodochiorum (à
 quibus Congregatio nostra sumpsit initium)
 cognitionem ei peperit, sed vna quoq; mul-
 tam exercendæ patientiæ occasionem præ-
 buit. Quippe tanta ex eo vlcere erumpebat
 sanies, vt quotidie ad libram vnam eius co-
 pia attingeret, ita vt madore suo fascias om-
 nes & pannos & tibialia vsque ad ipsum cal-
 ceum (vnde pedem ferè semper sanie tinctū
 habebat) perfunderet. Est autem dictū in-
 credible, quantum filorum in ea plaga con-
 sumeret: quæ fila in multis ciuitatibus va-
 riæ dominæ illius studiosæ præparabant, &
 speciatim Romæ inter alias, venerandæ Ma-
 tres Turris-speculi, & Domina Prudentia
 Diaz, & ipsa denique excellentissima Domi-
 na Dux Sforza, quæ non dedignabatur suis-
 met ipsa manibus ex multo in illum deuo-
 tionis affectu ea conficere. Huius porro plage

P cru-

crucem quadraginta sex annos circiter ge-
 stavit : ex qua fructum hunc percipiebat,
 quòd eam sibi cælitus immissam cogitaret,
 vt semper obligatus & quasi captiuus in Xe-
 nodochiis manere cogeretur. Secunda mise-
 ratio fuit, quòd in sancti Iacobi Nosocomio,
 cùm esset Præfectus domus, ex continuis
 diu noctuque laboribus ac vigiliis se ruperit,
 ita vt semper ex eo tempore, crasso cinctus
 ferreo cingulo incedere debuerit. Cuius ru-
 pturæ tantus erat cruciatus, vt quemadmo-
 dum ipse solitus erat dicere, à nullo credi
 posset, nisi ab eo qui simili affectus esset ma-
 lo. Et crucem hanc portauit annis vt mini-
 mum triginta octo; id ex illa trahens com-
 modi, quòd arbitratus se à Domino venum-
 datum, & traditum in pauperum manci-
 pium, meritò deinceps in signum seruitutis
 semper cinctus & ferro circumdatus ince-
 dere iuberetur. Tertiã miseratio fuit, quòd
 sub planta eiusdem pedis, quem dicta plaga
 fatis torquebat, binos insuper callos diutissi-
 mē inueteratos haberet, qui tam acutum illi
 creabant dolorem, vt viæ ipsi viderentur tri-
 bulis & spinis constratæ, vnde illa quæ inter-
 dum in eo cernebatur claudicatio, non tam
 è tibiæ doloribus, quàm è callorum cruciani-
 bus procedebat, qui certis temporibus adeò
 excrescebant, vt in faciendo itinere, ne qui-
 dem

dem stapiæ inserere pedem illum posset, sed stapiæ loco fasciola foeno oppleta ei vten- dum esset. Hanc crucem sustinuit annorum viginti quinque spatio, eoq̄ue amplius. Ex qua hoc referebat emolumenti, quòd quo- ties passus faceret, sibi persuaderet velle Do- minum toties eum meminisse, hanc terram non esse patriam suam, ac prætereà monere vt ad cælum aspirans, velis remisq̄, vt aiunt, ad palmam per bona opera & fructuosos la- bores obtinendam contenderet. Quarta miseratio fuit, cum illa grauis infirmitas ex dolore lateris eum Neapoli inuasit, quæ dein- de tot illi calculos in renibus procreauit, vt cum extremo suo cruciatu nonnullos ea crassitie, qua oliuæ officulum esse cernitur, frequenter extruderet. Quam crucem annis ipsis duodecim tolerauit. Ex qua id haurie- bat utilitatis, quòd iudicaret eam propterea à Domino sibi inflictam esse, vt admoneretur illi seruiendum esse absque vllò cuiuslibet de- lectationis sensu, sed potiùs cum summo cor- poris cruciatu, atque afflictione: quod ipse dicebat verum esse amoris signum. Quin- ta ac postrema miseratio fuit ea infirmi- tas, quæ hoc ipso tempore omnem cibi ap- petitum illi sic ademit, vt quidquid sume- ret, nihil omnino ei saperet, nihil adiuventi afferret, sed potiùs nauseam, foetorem, hor-

rorem importaret. Quæ infirmitas eò vsque
 paullatim excreuit, atq; illum sic affecit, vt di-
 cere solitus esset, se, cum aliquid sumendū ef-
 fet, nō modò vnum martyrium pati, sed tria:
 vnum scilicet ante sumptionem, dum de su-
 mendo tantum cogitaret, ita vt posset cum
 S. Iobo dicere, *Antequā comedam, suspiro*; al-
 terum in sumptione; tertium post ipsam sum-
 ptionem, dum plerumq; cogeret id quod
 sumpsisset, propter retinendi difficultatem,
 & reluctantis naturæ horrorem, euomere. Et
 hanc postremam crucem tulit totis triginta
 mensibus, quæ illum tandem triumphans vi-
 cit, atq; ad mortem deduxit. Quæ ex infirmi-
 tate hoc interim decerpebat boni, quòd me-
 ditaretur aduenisse iam discedēdi tempus, &
 peregrinationis suæ finem, ac proinde Domi-
 no Deo nostro minimè placere, vt quidpiam
 huius mundi ampliùs degustaret. Vnde fie-
 bat vt nihil curans eiusmodi malum, id tam-
 quam donum cælitus à Deo missum acci-
 peret, nec illius eam habens rationem à prin-
 cipio quam par erat, id potiùs studeret cela-
 re, veritus ne in manus incideret Medico-
 rum, aut ad alium quempiam singularis vitæ
 modum deueniret, qui solita charitatis suæ
 exercitia missa facere cogeret; quod ipse
 maximum dicebat futurum fuisse malorum
 omnium, & grauissimam infirmitatem, ex
 om-

omnibus quæ incurrere in ipsum potuissent :
ac propterea illo malo minimè cohibitus, ro-
tum se laboribus impendebat, perinde ac si
iuuenis esset triginta dumtaxat annos natus,
qui tamen ipsos sexaginta iam excesserat.
Profectus deinde est vnà cum Patre Genera-
li & Consultoribus Neapolim, & inde men-
se Maio anni millesimi sexcentissimi duode-
cimi missus est ad visitandam domum quam
habebat in Samnio. Quo mense visus est Do-
minus Deus in eam Prouinciam speciatim
illum direxisse, vt multis pauperibus patriæ
sue Bocchianicensis auxilio esset atque sub-
sidio. Nam cum esset eo tempore magna
annonæ caritas, cogebatur gens pauper-
culæ herbis vulgò natis vesci, vnde magnus
hominum numerus in morbos, nec multò
minor in mortem præcepsibat. Videns igitur
Camillus nullum à publico suppeditari
remedium, sponte assumpto boni Patris ac
veri popularis officio, hanc iniit iuuandorum
pauperum & subleuandæ egestatis ratio-
nem. Cum inuenisset in dicta domo bonam
copiam fabarum, ciceris, ficuum aridarum,
sorborum, castanearum, & aliorum similium
fructuum hibernorum, iussit hæc omnia in
pauperes qui ad portam accedebant, & qui
ducenti numero circiter erant, larga manu
distribui, addita etiam ingenti olla legumi-
num,

230 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
num, quæ singulis diebus manè coqui impe-
rabat. Consumptâ autem hac alimoniâ, &
incipientibus emergere nouis fabis, manda-
uit, vt quotidie manè in paruulo quodam
nostro prædio earum certa mensura collige-
retur, quam postea panis vice dispensabat.
Quin cum intellexisset propter dictas fabas
illius prædij portam seruari clausam, manda-
uit vt relinqueretur aperta, sicque omnibus
pauperibus ad eas comedendas quouis tem-
pore liber pateret aditus. Quo in facto ma-
gna postmodum eluxit Dei prouidentia.
Quamuis enim dictarum fabarum non am-
plius satum fuisset, quàm exigua quarta pars
vnius mensuræ, ac tanta interim earum copia
partim collecta, partim comesta esset, ad
extremum tamen, cum vnusquisque existi-
maret ne vnam quidem esse reliquam, Do-
minus Deus noster ita eas multiplicauit, vt
collectæ rursus fuerint minimum sex aliarum
mensuræ: ita vt nostri omnes tantam vim di-
uinæ prouidentia vehementer obstupescerent.
Cum autem ad succurrendum toti
egenorum multitudini tam virorum quàm
feminarum, qui præ verecundia intra ædium
suarum septa se continebant, id auxilij non
sufficeret, conuenit Camillus omnes terræ il-
lius homines locupletes, ac speciatim aliquos
Priores Xenodochiorum & piarum Socie-
tatum,

ratum, exposuitque sibi quidem aliud nihil ad dandum superesse, ac proinde ipsorum nunc esse in tanta necessitate miseris pauperibus succurrere. Tandem ergo, multis superatis difficultatibus, aureos centum à Xenodochiis, & totidem alteros à dictis Societatibus impetrauit. Ad quod tamen exequendum cum Vicarij vrbis Teatez facultas esset necessaria, ipsemet confestim eum adiit, & reconfecta raptim rediit: magno quidem pauperum emolumento, sed valetudinis suæ haud minori detrimento. Iter enim illud ferè totum pedibus percurrit: propterea quòd equitationem sibi tum permolestam, tum admodum infaustam expertus esset. Vnde cum Bocchianicum reuersus esset, totus ex itineris labore defatigatus, & aggrauato insuper tibiæ dolore multum debilitatus, accedente ad hæc feбри acutissima, parum abfuit, quin vitam amitteret: postea tamen aliquantum conualuit, & ad solitam adiuuandorum pauperum curam atque sollicitudinem rediit. Cumque aduerteret, nec ducentos illos aureos in tantam inopum turbam satis esse, petiit obtinuitque, vt consiliu Communitatis in vnu coiret, ad quod ipse etiam feברי æstuans profectus est, & tanto mentis feruore pauperum causam egit, vt totus consilij coetus vim eius dicendi atque prudentiam admira-

tus, atque insignem in miseros charitatem
 amplexus, alteros illi ducentos aureos in
 idem subsidium attribuerit: quos ipse Ca-
 millus per egenorum tuguria distributum
 iuit. Postquam verò febrī inualecente, at-
 que eum lecto affigente, id munus per se præ-
 stare non potuit, tres eximiæ probitatis viros
 delegit, qui eam distributionem peragerent,
 quibus quotidie duas minimùm horas au-
 res dabat, quò intelligeret quemadmodum
 res ea transigeretur. Denique his officiis bo-
 nus Pater omnem illum populum graui ne-
 cessitate liberauit, etiamque morti præripuit.

C A P V T X V I.

*Postrema Camilli itinera, & suprema
 infirmitas.*

C Amillus à febrī quidem curatus, sed re-
 manente continuo illo cibi fastidio,
 Neapolim reuersus est, atque inde cum om-
 nibus Consultoribus Romam. Ibi interfuit
 Capitulo V. Generali, celebrato Kalendis
 Aprilis anni M. D. C. X I I I. vbi creatus fuit
 Generalis Pater Franciscus Antoniꝯ Ni-
 glius Neapolitanus, qui tum erat Romæ Pro-
 uincialis. Hic ad visitationem Religionis pro-
 fecturus, necessarium esse iudicauit secum
 habe-